

LAN

Long Alliantie Nederland

nieuwsbericht

Uitgave 10, 5 oktober 2017

In dit nieuwsbericht:

- [1. Long Alliantie Nederland presenteert beleidsplan 2017-2020](#)
- [2. NVALT / LAN richtlijn longaanval met ziekenhuisopname uitgebracht](#)
- [3. Goede voedingszorg op het juiste moment: artsenwijzerdietetie.nl](#)
- [4. Tweede kamer ontvangt manifest "Integrale aanpak beroepslongziekten"](#)
- [5. LAN bestuur en bureau wisselen van samenstelling](#)
- [6. Vacature: stagiair metaplan versterken therapietrouw inhalatiemedicatie](#)
- [7. Stoppen met roken: meer en effectievere stoppogingen nodig](#)
- [8. Long Alliantie Nederland ondertekent Fit for Work manifest](#)
- [9. Uitbreiding \[www.inhalatortgebruik.nl\]\(http://www.inhalatortgebruik.nl\) met nieuwe Engelstalige protocollen](#)
- [10. Long Alliantie Nederland start project versterken palliatieve zorg COPD](#)
- [11. Versterk preventie en zorg voor mensen met hartfalen en COPD](#)
- [12. Longen op de agenda](#)
- [13. Steun de Long Alliantie Nederland voor betere preventie en zorg longziekten](#)
- [14. Meer informatie over de Long Alliantie Nederland](#)
- [15. Aanmelden voor dit nieuwsbericht](#)

1. Long Alliantie Nederland presenteert beleidsplan 2017- 2020

Het aantal mensen met longziekten is enorm en neemt naar verwachting verder toe. De druk neemt toe op toekomstige patiëntgerichtheid, kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de longzorg. Samenwerking -zowel regionaal als landelijk- tussen alle betrokkenen is essentieel voor betere preventie en zorg voor mensen met longziekten.

Tegen deze achtergrond is het nieuwe LAN beleidsplan 2017 – 2020 uitgebracht, dat inzet op drie hoofdlijnen:

1. Reeds ontwikkelde producten & aanpakken op een goede manier beheren en onderhouden. Hierbij gaat het om het actueel houden van bijvoorbeeld de Zorgstandaarden astma en COPD en inhalatorgebruik.nl.
2. Een succes maken van het Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten (NACL), dat inzet op 25% minder ziekenhuisopnamedagen, 15% meer arbeidsdeelname van longpatiënten, 20% meer rendement van inhalatiemedicatie, 25% minder rokende kinderen en 10% minder sterfgevallen door longziekten. Het NACL is pas succesvol als ook tot landelijke opschaling wordt gekomen van bewezen (regionaal) effectieve aanpakken.
3. Verkennen of, waar en hoe de Long Alliantie Nederland toegevoegde waarde kan leveren voor betere preventie en zorg voor mensen met minder frequent voorkomende longziekten, slaapapneu en longkanker.

Het beleidsplan is tot stand gekomen op basis van enquêtes onder de leden van de LAN, gesprekken met diverse interne en externe partners en levendige discussiebijeenkomsten over de toekomst van de (long)zorg. Het beleidsplan vormt de basis voor de LAN jaarplannen 2017, 2018, 2019 en 2020. Het beleidsplan is [HIER](#) te vinden.

2. NVALT/LAN richtlijn longaanval met ziekenhuisopname uitgebracht

COPD patiënten liggen jaarlijks 200.000 dagen in het ziekenhuis door longaanvallen. Om de zorg voor deze kwetsbare patiënten te verbeteren, hebben de NVALT en de LAN de richtlijn COPD longaanval met ziekenhuisopname ontwikkeld. De richtlijn is uniek omdat voor het eerst ter wereld een dergelijke richtlijn is ontwikkeld.

De richtlijn gaat in op de behandeling van mensen die met een COPD longaanval in het ziekenhuis worden opgenomen en beschrijft onder meer de inclusie en ontslagcriteria, behandeling tijdens de opname en de overdracht aan de eerste lijn. De richtlijn gaat integraal onderdeel uitmaken van het landelijk zorgpad COPD longaanval met ziekenhuisopname.

De LAN dankt de multidisciplinaire werkgroep onder voorzitterschap van dr. Frank van den Elshout (NVALT) en Walter van Litsenburg (LAN) voor het opstellen van deze belangrijke richtlijn. De richtlijn is ontwikkeld met ondersteuning van het Kennisinstituut Medisch Specialisten en is bekostigd door de Stichting Kwaliteitsgelden Medisch Specialisten ([SKMS](#)). De richtlijn is [HIER](#) te vinden.

3. Goede voedingszorg op het juiste moment: artsenwijzerdiëtetiek.nl

Bij veel mensen met longziekten is sprake van onder- of overvoeding. Goede voeding op het juiste moment is van groot belang. De Nederlandse Vereniging van Diëtisten heeft de Artsenwijzer Diëtetiek uitgebracht, deze verdeelt mensen onder in vier typen zorgprofielen en per profiel wordt uitgewerkt in hoeverre en welke behandelingen nodig zijn om te komen tot een goede voedingsconditie. De Artsenwijzer Diëtetiek is [HIER](#) te vinden.

4. Tweede Kamer ontvangt manifest "Integrale aanpak beroepslongziekten"

Jaarlijks sterven 3.300 mensen door het werken met stof op de werkvloer. Onnodig, want als op een gezonde manier met stof wordt gewerkt, hoeft niemand ziek te worden of te sterven. In juli jl. ontving de Tweede Kamer het manifest "Integrale Aanpak Beroepslongziekten – Nederland Wereldkampioen gezond werken" waarin de LAN en 30 andere partijen een concrete integrale aanpak presenteren om longziekten als gevolg van werk uit te bannen. De integrale aanpak is in tien concrete punten uitgewerkt.

Het manifest is [HIER](#) te downloaden en is als bijlage bij de nieuwsbericht te vinden. Onder andere [SBS Hart van Nederland](#) en [Radio 1](#) hebben aandacht besteed aan het manifest.

5. LAN bestuur en bureau wisselen van samenstelling

De Long Alliantie Nederland is een federatieve vereniging met een bestuur. Bestuursleden worden voorgedragen door de gewone lidorganisaties. Tijdens de ledenvergadering van 21 september jl. is de samenstelling van het LAN bestuur veranderd.

Rita Dobbelaar (longverpleegkundige) en Hendrien Witte (directeur Longfonds patiëntenorganisatie) hebben het LAN bestuur verlaten vanwege het aflopen van de benoemingstermijnen. De ledenvergadering heeft beiden hartelijk bedankt voor de jarenlange inzet in het LAN bestuur.

Hendrien Witte

Rita Dobbelaar

Ingrid van der Gun

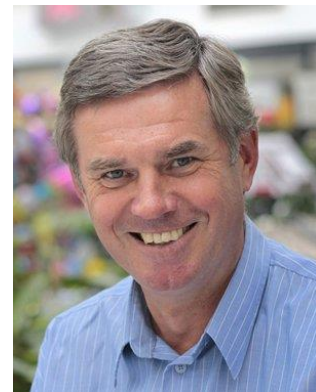
Jan Vercoulen en Michael Rutgers zijn toegetreden tot het LAN bestuur op voordracht van respectievelijk het Nederlands Instituut voor Psychologen en de Longfonds Patiëntenorganisatie. Geertjan Wesseling (voorgedragen door de NVALT) is herbenoemd als bestuurslid.

Jan Vercoulen

Michael Rutgers

Geertjan Wesseling

Voorts heeft tijdens de vergadering Ingrid van der Gun na zes jaar trouwe dienst afscheid genomen van de LAN waar zij werkte in de functie van coördinator Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten. Ingrid van der Gun start per 1 oktober 2017 bij de Nederlandse Vereniging van Cardiologie als programmacoördinator.

De LAN dankt Hendrien, Rita en Ingrid voor hun jarenlange inzet en bevoegenheid om preventie en zorg voor mensen met longziekten te versterken.

6. VACATURE: stagiair metaplan versterken therapietrouw inhalatiemedicatie

Een groot deel van de mensen met longziekten gebruikt inhalatiemedicatie om de ziekte onder controle te houden. Een goed gebruik is van groot belang. De therapietrouw van inhalatiemedicatie is laag: slechts 64% van de astma- en COPD patiënten kan als therapietrouw worden bestempeld. Ook is er veel verkeerd gebruik van inhalatiemedicamenten. Er zijn veel activiteiten om de therapietrouw te versterken, echter de samenhang hiertussen is gering.

De LAN werkt momenteel aan het metaplan versterken therapietrouw inhalatiemedicatie. Doel is de therapietrouw integraal en in samenwerking met alle betrokkenen te verbeteren. In 2017 hebben meerdere werkbijeenkomsten plaatsgevonden waarin levendig is gesproken over de inhoud van het metaplan. De LAN hoopt in 2017 (de contouren van) het metaplan vast te stellen, zodat daarna gezamenlijk, concreet én gecoördineerd aan het versterken van therapietrouw van inhalatiemedicatie kan worden gewerkt. Als uitwerking van het metaplan is de LAN per direct op zoek naar een stagiair. Meer informatie over de stageopdracht is te vinden in de bijlage bij dit LAN nieuwsbericht.

7. Stoppen met roken: meer en effectievere stoppogingen nodig

Er roken in Nederland circa 3,5 miljoen mensen, dat zorgt voor 20.000 sterfgevallen per jaar en roken is verantwoordelijk voor 13% van de totale ziektelast in Nederland. Goed nieuws: 80% van de rokers wil stoppen. Echter: slechts 25% van de rokers doet jaarlijks een stoppoging om van deze verslaving af te komen. Gemiddeld zijn 3 á 4 stoppogingen nodig om succesvol te stoppen.

Tijdens het "ZN/LAN knelpuntoverleg stoppen met roken zorg" is gesproken over hoe te komen tot meer en succesvollere stoppogingen. Besloten is tot het instellen van een werkgroep die als taak heeft het opstellen van een plan waarin systematisch wordt uitgewerkt hoe dit te bereiken.

Bij het opstellen van het plan worden alle schakels in de stoppen met roken keten betrokken. De werkgroep bestaat uit afgevaardigden van patiëntenorganisaties, beroepsverenigingen, zorgverzekeraars en overheden. Het is de bedoeling dat het plan begin 2018 gereed is.

8. Long Alliantie Nederland ondersteunt het Fit for Work manifest

De Long Alliantie Nederland heeft het [Manifest Fit for Work](#) ondertekend. Dit manifest pleit dat mensen aan het werk kunnen blijven met een chronische aandoening.

[Fit for Work](#) zet zich in voor werkbehoud bij een chronische aandoening: het voorkomen dat mensen die werken uitvallen en hun werk verliezen. Het biedt praktische ondersteuning voor werknemers en werkgevers, zelfstandig werkenden en zorgverleners. Aangevuld met maatschappelijke aandacht en politieke agendering voor het belang van werkbehoud bij chronische aandoeningen.

Fit for Work zet haar pijlen op de grootste groep die het risico loopt het werk te verliezen: mensen die aan het werk zijn en een chronische aandoening krijgen. Fit for work pleit voor een nationale aanpak waarin werkgevers, werknemers, zorgverleners en beleidsmakers samen werken aan:

1. Toegankelijke informatie voor (zelfstandig) werkenden met een chronische aandoening;
2. Stimulerende prikkels en praktische ondersteuning voor werkgevers om werknemers met een chronische aandoening aan het werk te houden;
3. Meer aandacht en beloning voor arbeidsparticipatie als behandeldoel in de zorg;
4. Samenhangend overheidsbeleid gericht op werkbehoud bij een chronische aandoening;
5. Betere aansluiting van arbeid-gerelateerde zorg en reguliere zorg.

Ondersteunt u deze aanpak? [Onderteken dan ook online het Fit for Work Manifest](#). Zo kunnen we samen nog beter de randvoorwaarden voor werkbehoud bij een chronische aandoening voor elkaar krijgen.

9. Uitbreiding www.inhalatorgebruik.nl met nieuwe Engelstalige protocollen

Veel mensen met longziekten gebruiken inhalatiemedicatie. Om te zorgen voor zinnig, zuinig en goed gebruik van deze medicatie ontwikkelt de Long Alliantie Nederland de landelijke infrastructuur eenduidige inhalatie-instructie. Met alle lidorganisaties en andere samenwerkingspartners wordt onder andere gewerkt aan de website www.inhalatorgebruik.nl. Hier zijn voor patiënten en zorgverleners gebruiksaanwijzingen, LAN inhalatie instructiefilms en protocollen te vinden. Deze website is ook gekoppeld aan thuisarts.nl en apotheek.nl.

www.inhalatorgebruik.nl is nu uitgebreid met negen nieuwe Engelstalige protocollen. Met deze uitbreiding bevat de website 36 Nederlandstalige zorgverlenersprotocollen en nu ook 36 Engelstalige protocollen. De Engelstalige protocollen zijn te vinden op de website bij het zorgverlenersdeel door te klikken op het Engelse vlaggetje.

Het betreft de volgende protocollen:

- Inspirachamber volwassenen en kind, beiden met mondstuk en masker.
- Space Chamber kind met masker en mondstuk.
- AeroChamber kind met masker
- Zonda en de Forspiro

Wij danken de ADMIT (Aerosol Drug Management Improvement Team) werkgroep voor het vertalen van de protocollen.

Momenteel wordt ook gewerkt aan het vertalen van de patiëntenfilms in het Turks en Arabisch. Doel is dat de films ook goed volgbaar zijn voor mensen die Nederlands niet als eerste taal hebben. Deze uitbreiding van de website zal later in 2017 plaatsvinden.

10. Long Alliantie Nederland start project versterken palliatieve zorg COPD

Nog nooit stierven er in Nederland zoveel mensen aan COPD als nu: circa 10.000 personen per jaar. COPD behoort daarmee tot de top vijf van ziekten met de hoogste sterfte in NL. Bij COPD is palliatieve zorg nog steeds geen 'gebruikelijke zorg'. Patiënten hebben veel symptomen die grotendeels onbehandeld blijven en over toekomstige wensen en behoeften wordt verder zelden (systematisch) gesproken. Veel mantelzorgers zijn daarom ook langdurig (te) zwaar belast.

Dankzij subsidie van ZonMW is de Long Alliantie Nederland in samenwerking met een groot aantal organisaties gestart met een vierjarig project dat als doel heeft dat palliatieve zorg ook bij COPD gebruikelijke zorg wordt.

Het is de bedoeling dat gekomen wordt tot de bepaling hoe de palliatieve zorg voor mensen met COPD er het beste kan uitzien. Daarna wordt deze aanpak getest bij een groot aantal mensen en praktijken. Vervolgens vindt grootschalige landelijke implementatie & borging van de ontwikkelde aanpak plaats.

In de afgelopen maanden zijn de nodige voorbereidingen getroffen voor de start van dit project, zoals het formeren van multidisciplinaire werkgroepen met deskundigen vanuit patiënten- en beroepsverenigingen, expertisecentra en universiteiten, het aanstellen van promovendus Johanna Broese en het samenstellen van een wetenschappelijk team. Na alle voorbereidingen, is project op 19 september "echt" van start gegaan met de eerste bijeenkomst van de werkgroep, waarin onder meer is gesproken over de belangrijkste knelpunten die aangepakt gaan worden in het kader van dit project.

11. Versterk preventie en zorg voor mensen met hartfalen en COPD

Een groot aantal mensen heeft zowel hartfalen als COPD. In de praktijk komt het veel voor dat mensen met beiden ziekten slechts voor één ziekte worden behandeld of zelfs voor geen van beide ziekten. Dat zorgt voor een lagere kwaliteit van leven en kan zelfs tot sterfte leiden.

Op 30 juni jl. was een druk bezochte LAN werkconferentie over de overlap tussen beide ziekten. In longrevalidatiecentrum CIRO wisselden ongeveer 70 mensen van gedachten hoe tot een meer integrale aanpak kan worden gekomen in de COPD zorg. Gesproken is over het versterken van de bewustwording, vergemakkelijken van de screening/diagnostiek en opstellen van een onderzoeksagenda. Vier aansprekende praktijkvoorbeelden van geïntegreerde hartfalen en COPD zorg hebben zich gepresenteerd.

Het eerste exemplaar van het rapport is overhandigd aan ir. Hans Paalvast van het Zorginstituut Nederland. De LAN en het ZiNL werken al langer eendrachtig samen in het verbeteren van de zorg voor mensen met longziekten.

Het rapport en de sheets zijn [HIER](#) te vinden.

12. Longen op de agenda

Hieronder een overzicht van relevante congressen en bijeenkomsten op het gebied van longen en gerelateerde onderwerpen.

Wanneer	Wat	Meer informatie
Meerdere data in oktober	Lustrumscholingen van Stichting IMIS	Kijk voor de juiste data en tijden op www.stichtingimis.nl
30 november 2017	Big5 Ouderenzorg Congres	Voor meer informatie, klik HIER
5 december 2017	Ledenvergadering Long Alliantie Nederland	Leden van de LAN ontvangen begin half november de uitnodiging en vergaderstukken
7 december 2017	Actualiteiten Longsymposium	Voor meer informatie, klik HIER
13 en 14 december 2017	2017 International Year in Review: Pulmonary Rehabilitation, Physical Activity, Respiratory Failure and Palliative Respiratory Care	Voor meer informatie, klik HIER
Meerdere data in 2017	Inhalatiecursus Stichting IMIS	IMIS

Meerdere data in 2017	Diverse nascholingen op het gebied van Longzorg 	Voor meer informatie, klik HIER
Meerdere data in 2017	Diverse nascholingen, congressen en symposia op het gebied van Longzorg 	Voor meer informatie, klik HIER
Meerdere data in 2017	NVLA Scholing 	Voor meer informatie, klik HIER
Meerdere data in 2017	Longverpleegkundigen regiobijscholingen	Voor meer informatie, klik HIER
8 februari 2018	Breath symposium 2018, lustrumeditie	Voor meer informatie, klik HIER

De agenda kunt u ook vinden op onze website www.longalliantie.nl. Als u gegevens wilt aanleveren voor "Longen op de Agenda" kunt u die sturen naar Esther Beels: beels@longalliantie.nl

13. Steun de Long Alliantie Nederland voor betere preventie en zorg longziekten

De Long Alliantie Nederland verbetert preventie en zorg voor de één miljoen mensen met longziekten in Nederland. Voor het uitvoeren van activiteiten is de LAN in hoge mate afhankelijk van subsidies en giften.

Sommige mensen denken dat de LAN een rijke organisatie is. Dat is helaas niet het geval. Om de activiteiten van de LAN op een hoog niveau te kunnen blijven uitvoeren, is steun voor de activiteiten van de LAN zeer welkom! Een financiële bijdrage wordt zeer gewaardeerd en kan worden overgemaakt op: NL17 TRIO 0390 2279 19. De LAN is door de Belastingdienst aangemerkt als "Algemeen Nut Beogende Instelling", dit betekent dat giften aan de LAN –onder bepaalde voorwaarden- van de belasting kunnen worden afgetrokken. De Long Alliantie Nederland zal de steun aanwenden voor het realiseren van de doelen van het Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten.

14. Meer informatie over de Long Alliantie Nederland

De Long Alliantie Nederland (LAN) is de federatieve vereniging van vooraanstaande partijen in Nederland op het gebied van chronische longzorg. De doelen van de LAN zijn:

- Het terugdringen van het aantal mensen met chronische longaandoeningen;
- Het terugdringen van de ernst van hun ziekte en het aantal sterfgevallen als gevolg van chronische longaandoeningen;
- Het bevorderen van de kwaliteit van leven van mensen met chronische longaandoeningen.

Leden van de Long Alliantie Nederland:

- Longcentra Nederland ([Longcentra Nederland](#));
- Longfonds patiëntenorganisatie ([Longfonds](#));
- Longfonds stichting ([Longfonds](#));
- Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie ([KNGF](#));
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter Bevordering der Pharmacie ([KNMP](#));
- Nederlands Instituut van Psychologen ([NIP](#));
- Nederlands Respiratoir Samenwerkingsverband ([NRS](#));
- Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose ([NVALT](#));
- Nederlandse Vereniging van Diëtisten ([NVD](#));
- Nederlandse Vereniging van Longfunctieanalisten ([NVLA](#));
- Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde ([NVK](#));
- Stichting COPD en Astma Huisartsen Adviesgroep ([CAHAG](#)) namens het Nederlandse Huisartsen Genootschap ([NHG](#)) en de Landelijke Huisartsen Vereniging ([LHV](#));
- Stichting Inhalatie Medicatie Instructie School ([IMIS](#));
- V&VN Longverpleegkundigen, mede namens de V&VN Praktijkverpleegkundigen & Praktijkondersteuners ([V&VN](#));
- Vereniging Nederland-Davos ([Nederland-Davos](#)).

Bedrijfsleden:

- ALK-Abello ([ALK-Abello](#))
- AstraZeneca ([AstraZeneca](#));
- BENU Apotheek;
- BoehringerIngelheim ([BoehringerIngelheim](#));
- ChiesiPharmaceuticals ([Chiesi](#));
- GlaxoSmithKline ([GSK](#));
- Focus Care Pharmaceuticals ([Focus Care](#));
- MedaPharma ([MedaPharma](#));
- Medidis ([Medidis](#));
- MundipharmaPharmaceuticals ([MundipharmaPharmaceuticals](#))
- Novartis ([Novartis](#));
- Nutricia ([Nutricia](#));
- Pfizer ([Pfizer](#));
- Sandoz ([Sandoz](#));
- TevaPharma Nederland ([Teva](#));
- Zilveren Kruis ([Zilveren Kruis](#)).

Gezamenlijk maken deze partijen zich sterk voor een optimale preventie en zorg voor mensen met een chronische longaandoening. Samenwerking binnen de LAN moet zorgen voor synergie. Contactgegevens: Long Alliantie Nederland, Stationsplein 125, 3818 LE Amersfoort, KvK 32143205, Triodos Bank 390227919, info@longalliantie.nl en telefoonnummer 033-4218418.

15. Aanmelden voor dit nieuwsbericht

Dit maandelijks digitale nieuwsbericht is bedoeld om u te informeren over de Long Alliantie Nederland. Geadresseerden zijn leden, relaties en belangstellenden van de LAN.

Als u zich wilt opgeven of afmelden voor dit nieuwsbericht, of als meer personen binnen uw organisatie dit nieuwsbericht willen ontvangen, dan kunt u dat doorgeven via: info@longalliantie.nl en telefoonnummer 033 – 4218418.